

Бібліографічний список:

1. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навч. посіб.
2. Устименко Л.М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму, Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2005. 320 с.

Москаленко Я. О.

студент

Миколаївський національний аграрний університет

Науковий керівник: старший викладач Хилько І.І.

СТАН ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА 2022 -2023 РОКИ

На сьогоднішній день туризм вважають одним із найперспективніших напрямів економічного та соціального розвитку країни, міст чи регіонів. За підрахунками спеціалістів, туристичне господарство формує близько 11% валового продукту в світі [1]. В Україні були всі необхідні умови для розвитку туризму, оскільки володіла значним рекреаційно-туристичним потенціалом: пам'ятки архітектури, різноманітний рельєф, сприятливі кліматичні умови, велику кількість рекреаційних ресурсів тощо. Проте повномасштабне вторгнення РФ знищило значну частку цього потенціалу.

В статті «Туризм в Україні у 2022 році: що відбувається» експерт з туризму Олександр Чорний наголошує, що туризм в класичному його розумінні – майже на паузі, а також наповненість готелів не є показником розвитку туризму, оскільки не треба плутати внутрішньо переміщених осіб з туристами. Також експерт зазначає, що туристичний збір не показує реальної картини у туристичній галузі. «Навіть для західної, умовно безпечнішої частини нашої країни, це лише омана добробуту туристичної сфери. І опубліковані нещодавно дані щодо надходжень від туристичного збору в бюджет – досить умовний, якщо не сказати наразі хибний показник стану галузі. Бо ж він не показує реальну картину, а дає лише кількісні показники прожитих номеро-ночей» – переконаний експерт [2].

Для подальшого визначення стану туризму в Україні звернемося до даних Державного агентства розвитку туризму (ДАРТ) зазначених в статті «Великі втрати. Стало відомо, як постраждав туризм в Україні через війну» видання РБК- Україна. «За перші чотири місяці 2022 року представники туристичної галузі України сплатили на 18% менше податків, ніж за аналогічний період 2021 року. Загальна кількість платників податків, які займаються туристичною діяльністю, за перші місяці війни в середньому скоротилася на 10%. Також зафіксовано, що кількість юридичних осіб зменшилася на 17%, а фізичних - на 7%», - навели цифри у ДАРТ.

Зафіксований спад на 58% від діяльності туристичних баз, кемпінгів, дитячих таборів відпочинку, сплачено – 57 млн грн податку проти 137 млн грн за аналогічний період 2021 року.

Також слід зазначити про значне зростання доходів від діяльності туристичних агентств. Вони сплатили до державного бюджету на 85% коштів більше, ніж торік.

Проте, експерти пов'язують це з тим, що до цього звітного періоду увійшли два перші довоєнні місяці року, а для них характерні ранні бронювання на новорічні та різдвяні свята. Незначний ріст податків – на 5 % також продемонстрували туроператори та власники приватних садиб, які в сукупності сплатили до держбюджету майже 100 млн грн [3].

У 2023 році ситуація ще погіршилась. На це знову ж таки вказують дані ДАРТ. Так за січень-березень 2023 року представники туристичної галузі сплатили на 29% менше податків (383 млн 221 тис. грн), ніж за перший квартал 2022 року (540 млн 406 тис. грн). Торік падіння надходжень до бюджету порівняно з аналогічним періодом 2021 року склало 39% (у 2021-му в казну від тургалузі надійшло 629 млн 135 грн).

Кількість юридичних осіб, які займаються туризмом, зменшилася на 35%, а фізичних – на 34%. Торік за цей самий період в туристичній галузі України стало на 44% менше юридичних осіб, і на 36% – фізичних.

Найбільше надходжень до держбюджету за перший квартал 2023 року сплатили готелі – 61% (233 млн 693 тис. грн). Втім, це на 22% менше, ніж за аналогічний період 2022 року (299 млн 782 тис. грн) і на 41% менше за той же період у 2021 році (394 млн 576 тис. грн).

Турбази та дитячі табори відпочинку цього року сплатили менше на 48% податків від діяльності – 25 млн 652 тис. грн проти 49 млн 112 тис. грн за перші три місяці минулого року. З 2021 року податкові надходження за цей період впали [4].

Отже, можна зробити висновок, що туризм переживає не найкращі часи. Оскільки через війну знищуються пам'ятки архітектури, готелі, ресторани, курорти тощо, а також військові дії на території України відлякують потенційних туристів. Після звільнення окупованих територій, для розвитку туризму рекомендуються наступні заходи...

- Залучення інвестицій шляхом запровадження спрощеної системи оподаткування для туристичних фірм, готелів та ресторанів

- Введення спрощених візових умов для громадян країн, з якими Україна має дружні відносини.

- Розробка електронної системи оформлення віз та митного контролю для зменшення бюрократичних перешкод.

- Покращення стану доріг, аеропортів та залізничних станцій для зручного переміщення туристів.

- Впровадження нових туристичних маршрутів, які включають унікальні природні та культурні об'єкти.

- Запуск спеціальних акцій та знижок для туристів, що обирають Україну як свій туристичний напрямок.

- Проводження національних та міжнародних рекламних кампаній для привертання уваги до туристичних атракцій України.

- Активне використання соціальних медіа та онлайн-реклами для просування туристичних напрямків країни.
- Сприяння розвитку екологічного туризму та активного відпочинку.
- Партнерство з місцевими та міжнародними туристичними агентствами для активного просування туристичних продуктів України.

Бібліографічний список:

1. Шамара І.М., Азарова К.І. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку ринку туристичних послуг України. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2018. Вип. 8. С. 196-203.
2. Туризм в Україні у 2022 році: що відбувається / Катерина Гранатова URL:<https://chas.news/news/turizm-v-ukraini-u-2022-rotsi-scho-vidbuvaetsya> (дата звернення 24.10.2023)
3. Великі втрати. Стало відомо, як постраждав туризм в Україні через війну / Катерина Гончарова URL:<https://www.rbc.ua/ukr/travel/poteridohodov-stalo-izvestno-postradal-turizm-1655198708.html>(дата звернення 24.10.2023)
4. Найнижчі надходження. Скільки коштів приніс український туризм у 2023 році / Ольга Маджумдар URL:<https://www.rbc.ua/rus/travel/naynizhchinadhodzheniya-skilki-koshtiv-prinis-1683039622.html> (дата звернення 24.10.2023)

Наконєчна Ю.В.

студентка

*Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного*

Науковий керівник: к.е.н., доцент Демко В.С.

ЕКОНОМІЧНІ МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ ФІНАНСУВАТИ ЗАКЛАДИ КУЛЬТУРИ

Аналіз стану фінансування культурної діяльності за останнє десятиріччя дає підстави стверджувати, що в Україні немає достатнього та сталого економічного забезпечення сфери культури. Загалом ситуація з фінансуванням соціальної та культурної сфер завжди потерпала від негативних зовнішніх та внутрішніх факторів, які пов'язані з кризовими явищами в країні та у фінансово-економічній системі. Водночас у сфері культури ці явища набули особливої гостроти.

У період війни заклади культури стикаються зі значними скороченнями у фінансуванні, зменшенням попиту на культурні продукти та послуги, а також негативним впливом на розірвані ланцюги постачання. Гроші, які у мирний час виділялися на розвиток культури, у період воєнного стану спрямовуються на потреби Збройних Сил України. У той же час, сектор креативних індустрій може стати драйвером відновлення України після війни. Деякі підприємці продовжують свою діяльність, експортуючи креативні продукти і сприяючи економіці країни. Креативні професіонали